

Appendiks til aftale om afbureaukratisering

Regelforenklinger på beskæftigelsesområdet

Regeringen, Dansk Folkeparti, Socialdemokraterne og Radikale Venstre er enige om en gennemgribende forenkling af reglerne på beskæftigelsesområdet.

Forenkling af ungereglene

Der er enighed om, at følgende principper skal gælde for alle unge dagpenge-, kontant- og starthjælpsmodtagere under 30 år:

- Første jobsamtale fremrykkes, så den falder senest efter 1 måned på offentlig forsørgelse. De gældende ”tælleregler” anvendes, dvs. at første jobsamtale for kontant - og starthjælpsmodtagere skal afholdes senest, når personen har modtaget offentlig forsørgelse i sammenhængende 1 måned. For dagpengemodtagere afholdes samtalen, når personen har modtaget offentlig forsørgelse i sammenlagt 1 måned.
- Ret og pligt til første tilbud indtræder senest efter 3 måneders ledighed (13 uger). De gældende ”tælleregler” anvendes, dvs. at kontant- og starthjælpsmodtagere senest skal have første ret- og pligttilbud efter 3 måneders sammenhængende ledighed. Dagpengemodtagere får ret- og pligttilbud efter sammenlagt 3 måneders ledighed.
- Senest i begyndelsen af 2011 skal fremrykningen evalueres i lyset af konjunktur- og ledighedssituationen.
- Det første ret- og pligttilbud skal være af mindst 6 sammenhængende måneders varighed.
- Hele redskabsviften (vejledning og opkvalificering, virksomhedspraktik og løntilskudsansættelse) kan anvendes for alle unge. Det gælder også unge under 25 år med uddannelsespålæg, som skal aktiveres frem mod start på en ordinær uddannelse, jf. nedenfor.
- Som i dag er det jobcentrene, der ud fra den lediges ønsker og forudsætninger samt arbejdsmarkedets behov konkret skal vurdere, hvilke tilbud der bedst hjælper den unge i job eller i ordinær uddannelse. Der er således ingen bindinger på, hvilke tilbud jobcenteret kan give den unge. Privat løntilskudsansættelse kan dog først anvendes efter 6 måneders ledighed, og ledige, der har uddannelse, kan i de første 6 måneders ledighed kun få tilbud om vejledning og opkvalificering i op til 6 uger.

Tilrettelæggelsen af den konkrete indsats for den enkelte unge afhænger af, hvilken målgruppe den unge visiteres til i jobcenteret. Der er enighed om, at antallet af målgrupper for dagpenge-, kontant- og starthjælpsmodtagere under 30 år reduceres fra 10 til 4.

De 4 målgrupper er:

1. Unge under 25 år – uden forsørgerpligt og uden en erhvervs-kompetencegivende uddannelse – som ikke umiddelbart er uddannelsesegnede
 - For unge dagpenge-, kontant- og starthjælpsmodtagere under 25 år, som ikke umiddelbart har forudsætninger for at gennemføre en uddannelse, skal jobcentret afklare, om den unge kan bibringes forudsætningerne for at kunne gennemføre en ordinær uddannelse på ordinære vilkår. Jobcenteret skal vurdere den langsigtede uddannelsesegnethed i forbindelse med det individuelle kontaktføreløb. Jobcenteret vil som i dag kunne hente vejledning hos Ungdommens Uddannelsesvalg (UU) eller uddannelsesinstitutionerne.
 - Jobcentret kan anvende målrettede tilbud, f.eks. virksomhedspraktik eller særligt tilrettelagte uddannelsesforløb, som afklarer eller udvikler den unge i forhold til at kunne gennemføre en ordinær uddannelse.
 - Beskæftigelsesindsatsen rettes mod at bibringe den unge forudsætningerne for at tage en ordinær uddannelse, hvis jobcentret skønner det realistisk.
 - Hvis jobcentret ikke skønner, at det aktuelt er muligt at hjælpe den unge i retning af ordinær uddannelse, målrettes indsatsen i stedet mod ordinær beskæftigelse, f.eks. via tilbud om særligt tilrettelagte uddannelsesforløb eller virksomhedspraktik.
2. Unge under 25 år – uden forsørgerpligt og uden en erhvervs-kompetencegivende uddannelse – som er uddannelsesegnede
 - For alle dagpenge-, kontant- og starthjælpsmodtagere under 25 år uden forsørgerpligt over for hjemmeboende børn skal jobcentret vurdere, om de har forudsætningerne for at tage en ordinær uddannelse på ordinære vilkår. Jobcentret skal vurdere uddannelsesegnetheden i forbindelse med det individuelle kontaktføreløb.
 - Vurderer jobcenteret, at den unge kan tage uddannelse, får pågældende pålæg om inden for en fastsat tidsfrist at komme med forslag til en eller flere studie- eller erhvervskompetencegivende uddannelser, som det er realistisk at søge optagelse på. Jobcenteret vurderer, hvor lang tidsfrist, den unge skal have.
 - Herefter pålægger jobcentret den unge at søge om optagelse på en eller flere konkrete uddannelser og at påbegynde den uddannelse, som den pågældende optages på. Det er en forudsætning for uddannelsespålægget, at jobcentret sikrer, at den unge har et forsørgelsesgrundlag under hele uddannelsen i form af SU, elevløn eller lignende (f.eks. praktikløn eller skoleydelse). Jobcenteret skal tage hensyn til den unges ønsker ved fastlæggelsen af, hvilke uddannelser det vil være relevant for den unge at søge ind på.
 - Uddannelsen gennemføres på ordinære vilkår, dvs. på SU, elevløn eller lignende.
 - Uanset uddannelsens starttidspunkt er den unge omfattet af den generelle regel om ret- og pligt til tilbud senest efter 3 måneders ledighed, jf. ovenfor. Det gælder også unge, der har fået pålæg om at vælge/søge optagelse på en uddan-

nelse. Tilbuddet skal være på minimum 6 måneder med mindre uddannelsen starter tidligere.

3. Unge under 25 år med forsørgerpligt og unge mellem 25 og 30 år uden en erhvervskompetencegivende uddannelse

- For unge dagpenge-, kontant- og starthjælpsmodtagere uden uddannelse, som er under 30 år og har forsørgerpligt over for hjemmeboende børn, eller som er mellem 25 og 30 år og ikke er forsørgere, rettes indsatsen mod, at de hurtigst muligt skal i ordinær beskæftigelse eller i ordinær uddannelse på ordinære vilkår. I kontaktføreløbet skal jobcentrene have fokus på ordinær beskæftigelse, men de skal også tale med den ledige om mulighederne for at tage ordinær uddannelse på ordinære vilkår, herunder evt. henvise den ledige til at søge råd og vejledning hos relevante uddannelsesinstitutioner eller UU.
- Det er muligt at give en begrænset gruppe af unge ledige tilbud om ordinær uddannelse på hidtidigt ydelsesniveau, hvis:
 - jobcenteret – som i dag – konkret vurderer, at tilbuddet om uddannelse er det tilbud, som hurtigst muligt sikrer den ledige varig beskæftigelse og hel eller delvis selvforsørgelse, og
 - den ledige er forsørger *eller* har en betydelig forudgående ledighed på offentlig forsørgelse, der indebærer, at den unge har ret og pligt til andet tilbud (ca. 15 måneder). De gældende ”tælleregler” for, hvornår andet ret- og pligttilbud skal gives, anvendes. Dvs. at kontant- og starthjælpsmodtagere tidligst kan modtage tilbuddet, når de har afsluttet første ret- og pligttilbud og derefter har haft 6 sammenhængende måneder på offentlig forsørgelse. Dagpengemodtagere kan tidligst modtage tilbud om uddannelse, når personen efter afslutning på første tilbud sammenlagt har modtaget offentlig forsørgelsesydelse i en periode på 6 måneder.
- For at jobcenteret kan give tilbud om ordinær uddannelse på hidtidig ydelse, er det en betingelse, at:
 - Uddannelsen skal kvalificere til beskæftigelse inden for et område, hvor der er eller forventes mangel på arbejdskraft, eller hvor der er gode beskæftigelsesmuligheder (gælder dog ikke en studieforbereende uddannelse).
 - Det højst må dreje sig om en mellemlang videregående uddannelse.

4. Unge under 30 år med en erhvervskompetencegivende uddannelse

- For dagpenge-, kontant- og starthjælpsmodtagere under 30 år med en erhvervskompetencegivende uddannelse skal jobcentret som hidtil rette indsatsen mod, at den ledige hurtigst muligt skal i ordinær beskæftigelse.
- De gældende regler om, at dagpengemodtagere i de første 6 måneder af ledighedsperioden højst kan få 6 ugers tilbud om opkvalificering og vejledning, videreføres for unge, der allerede har en erhvervskompetencegivende uddannelse.

For så vidt angår unge dagpengemodtageres mulighed for at bevare en hidtidig dagpengeret efter en periode med en studie- eller erhvervskompetencegivende uddannelse, er der enighed om, at:

- Unge under 25 år, der har deltaget i uddannelse, kan få forlænget den periode på 6 år (referenceperioden), inden for hvilken de har ret til 4 års dagpenge.
- Forlængelsen af referenceperioden for alle omfatter uddannelsesperioden forud for det fyldte 25. år. For unge, der deltager i uddannelsen på baggrund af et uddannelsespålæg, kan uddannelsesperioder forlænge referenceperioden indtil det fyldte 30. år.

For så vidt angår unges mulighed for at blive fritaget for betaling af det obligatoriske medlemsbidrag under deltagelse i en uddannelse, er der enighed om, at:

- Unge under 30 år, der deltager i en kompetencegivende uddannelse, der giver ret til optagelse i en a-kasse, kan under uddannelsen blive fritaget for betaling af det obligatoriske medlemsbidrag.
- Fritagelsen kan gives for 1 år ad gangen og højst for i alt 5 år.

Der fastsættes nærmere regler om betingelserne for at få forlænget referenceperioden og for at få fritagelse for betaling af det obligatoriske medlemsbidrag. Det vil endvidere blive fastsat i reglerne, at unge, der får udbetalt dagpenge eller andre forsørgelsesydelse fra a-kassen, ikke kan få forlænget referenceperioden eller fritagelse for betaling af det obligatoriske medlemsbidrag.

Unge dagpengemodtagere under 25 år, som får pålæg om at påbegynde ordinær uddannelse kan få den valgte uddannelse som tilbud på den ydelse, de er berettiget til efter lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., dog ikke længere end indtil 6 måneders sammenlagt ledighed. Disse unge er under tilbuddet fritaget for rådighed.

For så vidt angår sanktioner er der enighed om, at:

- De nye regler for uddannelsespålæg og uddannelse som tilbud sanktioneres efter de gældende principper på dagpengeområdet. Det indebærer følgende:
 - En dagpengemodtager får 3 ugers effektiv karantæne for selvforskyldt ledighed, hvis pågældende uden en gyldig grund afslår at medvirke til eller følge op på uddannelsespålæg eller uddannelse som tilbud, eller udebliver fra, afslår eller ophører i en uddannelse givet som pålæg eller tilbud.
 - Hvis en dagpengemodtager bliver selvforskyldt ledig to gange inden for 12 måneder – uanset årsagen – mister pågældende retten til dagpenge, indtil pågældende inden for en periode på 10 uger har haft ustøttet arbejde i mere end 300 timer (fuldtidsforsikrede) eller mindst 150 timer (deltidsforsikrede).
- De nye regler for uddannelsespålæg og uddannelse som tilbud sanktioneres efter de nye, forenkledede sanktionsregler på kontanthjælpsområdet (se nærmere beskrivelse heraf i afsnittet ”Forenkling af sanktionsreglerne for kontant-

hjælpsmodtagere mv.”). Det betyder, at der som hovedregel sanktioneres med en periodesanktion, hvor ydelsen bortfalder, så længe personen ikke gør som pålagt af kommunen. Hvis kommunen ikke kan give en periodesanktion, fordi forseelsen er en ”en gang for alle”-forseelse og dermed ikke løber over tid, skal kommunen sanktionere med en punktsanktion, hvor hjælpen nedsættes med et på forhånd fastsat beløb. Det indebærer følgende:

- Ydelsen kan standses for alle under 30 år, som modtager uddannelsespålæg, tilbud om uddannelse eller anden aktivering, hvis pålægget eller tilbuddet afvises uden rimelig grund. Standsningen af ydelsen fortsætter så længe muligheder for at opfylde pålægget eller deltage i tilbuddet består. Det gælder også forsørgere og personer med andre problemer end ledighed.
- Hvis en person, der har modtaget et uddannelsespålæg eller et tilbud om uddannelse, uden rimelig grund ophører med uddannelsen (en ”én gang for alle”-forseelse), og det ikke længere er muligt at opfylde uddannelsespålægget eller deltage i uddannelses tilbuddet, giver kommunen en punktsanktion. Det vil sige, at hjælpen nedsættes med et på forhånd fastsat beløb.

De nye ungeregler, herunder særligt brugen af tilbud om ordinær uddannelse på hidtidig ydelse evalueres 2 år efter lovens ikrafttræden.

Forenkling af sanktionsreglerne for kontanthjælpsmodtagere mv.

Der er enighed om at forenkle sanktionsreglerne for modtagere af kontanthjælp, starthjælp og introduktionsydelse:

- Alle målgrupper – unge, voksne, forsørgere og ikke-forsørgere, arbejdsmarkedsparete og ikke-arbejdsmarkedsparete – sanktioneres som udgangspunkt med samme sanktion.
- Rådighedsreglerne er uændrede, dvs. der ændres ikke i ydelsesmodtagernes pligter.
- Sanktionstyperne reduceres til tre sanktionstyper: periode-, punkt- og tilbagebetalingssanktioner.
- Forseelser sanktioneres som hovedregel med en periodesanktion. Det vil sige, at ydelsen bortfalder, så længe personen ikke gør som pålagt af kommunen eller anden aktør. Sanktionen ophører, når personen igen opfylder sin rådighedsforpligtelse, f.eks. ved at møde i tilbuddet igen.
- Personer, der udebliver delvist fra tilbud, sanktioneres med en periodesanktion. Sanktionen beregnes som ydelsen for de dage, personen uden rimelig grund er udeblevet fra tilbuddet. Hjælpen nedsættes altid med ydelsen for en hel dag (7,4 timer), uanset antallet af timer personen rent faktisk er udeblevet pr. dag. Det gælder uanset om det aktuelle tilbud er på mindre end 7,4 timer, og uanset om personen kun er udeblevet en enkelt time den pågældende dag.
- Personer, der afviser et tilbud eller udebliver i betydeligt omfang, sanktioneres med en periodesanktion i form af ophør af hjælpen. Dette svarer til de gældende regler. Sanktionen beregnes fra den dag, hvor personen har afvist til-

buddet, eller kommunen må konstatere, at personen er udeblevet i betydeligt omfang.

- Proceduren ved tildeling og opgørelse af periodesanktioner forenkles, så kommunen kan nøjes med én gang om måneden at opgøre månedens udeblivelser mv. og træffe afgørelse om sanktion(er).
- Personer sanktioneres med en punktsanktion, hvis kommunen ikke kan give en periodesanktion, fordi forseelsen er en ”en gang for alle”-forseelse og dermed ikke løber over tid. Hjælpen nedsættes med et på forhånd fastsat beløb. Punktsanktioner kan f.eks. gives, hvis personen har afvist et formidlet arbejde, ikke er mødt frem til en ansættelsessamtale hos en arbejdsgiver eller ikke som pålagt af jobcentret har søgt et bestemt job.
- Punktsanktionen, dvs. det beløb hjælpen skal nedsættes med, fastsættes på tre niveauer afhængigt af ydelsestype og ydelsesniveau, jf. tabel 1. For personer på de laveste ydelser (unge, starthjælpsmodtagere og introduktionsydelsesmodtagere) udgør punktsanktionen en mindre andel af ydelsen end for voksne kontanthjælpsmodtagere.

Oversigt over ydelsestyper og sanktioner		
Ydelsestype	Ydelse, kr. pr. måned	Sanktion, kr.
Kontanthjælp – voksen med børn m.fl.	12.629	1.462
Kontanthjælp – voksen uden børn m.fl.	9.505	1.462
Starthjælp – voksen enlig	6.124	370
Starthjælp – voksen gift	5.079	370
Starthjælp – unge udeboende	5.079	370
Kontanthjælp – unge udeboende	6.124	370
Kontanthjælp – unge hjemmeboende	2.956	227
Starthjælp – unge hjemmeboende	2.525	227

- Personer bliver kun mødt med én sanktion pr. overtrædelse af rådighedspligten.
- Den samme overtrædelse af rådighedspligten medfører den samme sanktion hver gang, også i gentagelsestilfælde.
- Kommunen kan beslutte, at hjælpen skal tilbagebetales for en måned ved gentagne overtrædelser af rådighedspligten. Der er tale om tilfælde, hvor en person to gange inden for 12 måneder ubegrundet er ophørt med sit arbejde, er ophørt i tilbud eller har afvist rimeligt tilbud om arbejde eller beskæftigelsesfremmende tilbud.
- De gældende sanktionsregler for at undlade at bekræfte jobsøgning opretholdes. Det betyder, at en kontant-, start- eller introduktionsydelsesmodtager får en frist til at rette op på fejlen, første og anden gang personen undlader at bekræfte sin tilmelding som jobsøgende indenfor en periode på 12 måneder. Retten til ydelsen bortfalder, hvis fristen ikke overholdes, og retten til ydelsen bortfalder uden nyt varsel, hvis den ledige for tredje gang undlader at bekræfte

sin tilmelding. Der er igen ret til ydelsen, når pågældende på ny har bekræftet sin tilmelding.

- Reglerne om rimelige grunde og fritagelse fra rådighedsforpligtelsen fastholdes. Personen får ikke en sanktion, hvis han har en rimelig grund til ikke at opfylde sine pligter. Kommunen har fortsat mulighed for skøn i konkrete tilfælde. F.eks. kan kommunen vurdere, at personer, der har misbrugsproblemer eller alvorlige psykiske problemer, i det konkrete tilfælde ikke skal have en sanktion for ikke at stå til rådighed.
- For gifte gives alene en sanktion til den ægtefælle, der har begået forseelsen. Ved afvisning eller omfattende udeblivelse, der kan ligestilles med afvisning af tilbuddet, fastholdes ægtefællesanktionen. Det vil sige, at hjælpen til begge ægtefæller ophører.
- Den gældende regel om, at sanktionen for delvis udeblivelse kun kan udgøre 30 pct. af den forudbetalte kontanthjælp, ophæves. Reglerne for de forudbetalte kontanthjælpsmodtagere kommer til at svare til de regler, der gælder for personer, der modtager bagudbetalt kontanthjælp.

Forenkling af jobcentrenes modtagelse

Der er enighed om afskaffelse af helhedsvurderingen efter LAB § 20:

- Der gennemføres ikke længere en helhedsvurdering af den lediges beskæftigelsessituation og behov på længere sigt ved første jobsamtale senest efter 3 måneders ledighed (som tidligere i henhold til LAB § 20.)
- Fremover sker vurderingen af den enkeltes ressourcer og behov løbende ved de individuelle jobsamtaler i kontaktførelsen, samtidigt med at ledige matchkategoriseres og deres beskæftigelsessituation vurderes (jf. LAB § 16 og visitationsbekendtgørelsen).
- Afskaffelsen af helhedsvurderingen sparer tid og ressourcer i jobcentrene, da helhedsvurderingen overlapper med de øvrige vurderinger ved jobsamtalerne
- Ændringen omfatter kontanthjælpsmodtagere.

Der er enighed om, at jobcentrene skal have mulighed for at stille krav til den ledige om udarbejdelse af CV tidligere end én måned fra tilmelding til jobcentret:

- Jobcentret skal fremover kunne stille krav om udarbejdelse af CV fra dag 1 fra borgerens tilmelding til jobcentret.
- Hvis jobcentret indkalder borgeren til en tidlig jobsamtale, er det muligt samtidigt at afholde CV-samtalen, hvor blandt andet borgerens CV-oplysninger godkendes af jobcentret. Det sparer jobcentret og borgeren for en ekstra samtale.
- Hvis borgeren ikke udarbejder CV'et inden samtalen, vil vedkommende kunne sanktioneres med fradrag i hjælpen for de dage, hvor CV'et ikke har været lagt ind i Jobnet — medmindre den manglende indlæggelse ikke skyldes personens forhold.

- Ændringen omfatter arbejdsmarkedsparete kontanthjælpsmodtagere.